

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/6610

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 1190

04 Haziran 2012

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-6610)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 10.05.2012 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-65489 sayılı yazısı.

Bursa Milletvekili Sayın Necati ÖZENSOY'un tarafıma tevcih ettiği 7/6610 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN NECATİ ÖZENSOY'UN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/6610)**

Soru 1:

BİL Genel Müdürünün gerek BOTAŞ Teftiş Kurulunca tespit edilen hususlar gerekse Başbakanlık Teftiş Kurulu ve Sayıştay tarafından yapılan tespitler ve raporlanan hususlar gereğince görevinden uzaklaştırılması gerekmektedir. Buna göre;

-BİL Genel Müdürü neden hala görevinde bulunmaktadır?

Cevap 1:

Söz konusu raporlara Bakanlığımca gerekli cevaplar verilmiş olup Genel Müdür mevzuata uygun olarak görevine devam etmektedir.

Soru 2:

BOTAŞ Genel Müdürünün görevden alınmasıyla bir ilgisi var mıdır?

Cevap 2:

BOTAŞ Genel Müdürlüğünde yapılan görev değişiminin BİL Genel Müdürlüğü ile ilişkilendirilmesi doğru bir yaklaşım olmayacaktır.

Soru 3:

2011 yılı itibariyle al ya da öde kapsamında; Rusya'ya 1.100 milyon dolar, İran'a 1.330 milyon dolar ve Azerbaycan'a 200 milyon dolar toplamda 2.630 milyon dolar ödenmiştir. Bu bedelin 700 milyon doları telafi edilmiştir. Kalan 1.970 milyon dolar ileriki yıllarda telafi edilecektir. Gaz alınmadan ödenen bu bedeller BOTAŞ'ı finansman darboğazına sokmakta, bu durum bankalardan kredi alımını zorunlu kılmakta ve finansman giderleri BOTAŞ'ı zararlı göstermektedir. Bu durum ise zam yapmaya gerekçe oluşturmaktadır. Fiyat ayarlamaları 6 ay öncesi miktarlardan hesaplanmaktadır. Son yıllarda doğalgaz fiyatlarında artma olmadığı gibi Dünya pazarlarında fiyatı düşme eğilimi göstermektedir. Diğer bir deyişle, son 6 ayda doğalgaz fiyatları artmadığı gibi dolarda da önemli bir artış yapılmadığından yapılan bu zamların tek nedeni al ya da öde kapsamında fazlalıktan ödenen yaklaşık 2 milyar ABD doları mıdır?

Cevap 3:

Al ya da öde ile ilgili miktarların ödemeleri, doğal gazın satıcısı olan tarafın yaptığı yatırımların bir garantisi olarak değerlendirilmekte ve genellikle yapılan uzun dönemli doğal gaz alım-satım anlaşmalarında asgari alım taahhüdüne (al ya da öde miktarlarına) ilişkin hükümler yer almaktadır. Bu hükümler çerçevesinde asgari alım taahhüdünün altında kalan miktarlar için o dönemdeki kontrat fiyatları üzerinden belli bir oranda ödeme yapılmakta ve daha sonraki yıllarda bu gaz miktarı telafi edilmektedir. Telafi edilen bu miktarlar için telafi dönemindeki fiyatlar üzerinden, asgari alım taahhüdü çerçevesinde daha önce yapılmış olan ödeme oranından arta kalan oranda ödeme yapılmaktadır. Diğer bir deyişle asgari alım taahhüdü çerçevesinde yapılan ödemeler boşa gitmemekte, herhangi bir kayba yol açmamakta ve telafi esnasında yapılacak ödemelerden düşülmektedir.

Bilindiği üzere, ülkemiz 5 ülkeden doğal gaz ithalatı yaparak doğal gaz ihtiyacını karşılamakta olup, doğal gaz alım satım anlaşmalarının fiyat formülleri, uluslararası ham petrol ve petrol ürünlerine baz edilmiştir. Hesaplamalarda, geçmişe dönük 6 veya 9 aylık ortalamalar dikkate alınmaktadır. Ham petrol ve petrol ürünleri fiyatlarındaki değişiklikler doğal gaz alım fiyatlarına aynen yansımaktadır. Bununla birlikte; doğal gaz alım maliyetlerini doğrudan etkileyen ABD Dolar kurundaki değişimler de satış fiyatlarının belirlenmesinde etken unsurlardandır.

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN NECATİ ÖZENSOY'UN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/6610)**

Soru önergesinde sözü edilen Dünya pazarlarındaki fiyat düşüşlerinin ABD’de son yıllarda bulunan kaya gazı fiyatlarının çok düşük olması, kaya gazının ABD piyasasında yarattığı arz fazlalığı ve bu piyasanın arz talep değişikliklerinden doğrudan etkilenen likit bir piyasa yapısına sahip olmasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir. Ancak bu sadece Amerika piyasasına özgü bir durum olup, Uzak doğu piyasasında artan doğal gaz talebi nedeniyle, Türkiye’nin de içinde bulunduğu Avrupa piyasasında ise artan petrol fiyatları nedeniyle doğal gaz fiyatları artış göstermiştir.

Doğal gaz toptan satış fiyatlarımızdaki güncellemeler yukarıda özetlenen maliyet unsurlarındaki değişimlerden kaynaklı olup “Al ya da Öde” yükümlülüklerimizden kaynaklanmamaktadır. Ayrıca, BOTAŞ doğal gaz toptan satış fiyatlarını belirlerken pazarın durumunu, ülkenin ekonomik şartlarını, piyasa fiyat istikrarını v.b. hususları dikkate almakta olup, EPDK’nın tarife ile ilgili kararları doğrultusunda alım ve işletme giderlerini ve piyasa koşullarını dikkate alarak mümkün olan en makul seviyede fiyatlarını belirleyerek uygulamaya koymakta ve doğal gazı tüketicilere mümkün olan en makul fiyat seviyesinde sunmaya çalışmaktadır.